

Verwonderpunten Besluit Begroting en Verantwoording

Verwonderpunten BBV

- Draagt de verandering bij aan het inzicht van de raad?
- Draagt de verandering bij aan de vergelijkingsmogelijkheden tussen gemeenten?
- En de notie: en vereenvoudiging van het BBV betekent niet dat toezichthouders en accountants minder ‘nauwkeurig’ naar de begroting en jaarrekening gaan kijken.

overeenkomsten.

Doel van de werkgroep: advies uitbrengen aan ministerie van BZK voor mogelijke aanpassingen ter verbetering van de toepassing van het BBV met name gericht op raadsleden.

Verwonderpunten BBV – eerste oogst

1. de basis, het baten- en lastenstelsel
2. het einde, het resultaat
3. de paragrafen en de financiële positie
4. incidentele en structurele baten en lasten
5. integrale kostprijs
6. toekomstbestendigheid, kennis en consultatie
7. Toegang tot en leden van de commissie

Introductie: regels en principes (1)

Belangrijkste verschillen met het bedrijfsleven:

- de autorisatie- en allocatiefunctie van de begroting (sturing in het bedrijfsleven loopt via de jaarverslaglegging);
- het benaderen van het eigen vermogen als buffer (het bedrijfsleven heeft vergroten eigen vermogen als doel);
- Er worden investeringen gedaan die geen inkomsten genereren;
- Consolidatie is niet toegestaan.

Introductie: regels en principes (2)

BBV, RJ en IFRS zijn allemaal principle based. Principle based betekent:

- bepaalde set van regels om een bepaalde set van doelen in de jaarverslaggeving na te streven.
- Ruimte voor interpretatie van de set van regels.

Voor het BBV betekent dit dat de raad ruimte heeft om naar eigen inzicht onderdelen van de begroting en het jaarverslag in te richten. Daarnaast is er ruimte om af te wijken op onderdelen van het BBV mits dit voldoende gemotiveerd kan worden

Verwonderpunten - inventarisatie

de basis, het baten- en lastenstelsel

Het gaat concreet om vijf afwijkingen:

1. Het niet opnemen van een voorziening voor arbeidsgerelateerde verplichtingen;
2. Het niet hanteren van de laatst beschikbare informatie voor de uitkeringen uit het gemeentefonds;
3. Het op kasbasis bepalen van de post nog te ontvangen bedragen voor bijstand;
4. Het op kasbasis bepalen van de post nog te ontvangen CAK gelden;
5. De voorziening voor wachtgeld voor pensioenen wethouders.

Het einde, het resultaat (1)

Waarom zo belangrijk?

- Inzicht in financiële positie
- Toezichthouder beoordeelt reëel en structureel evenwicht.

Begripsverwarring: resultaat, saldo (2 interpretaties), 'winst'

Oplossingsrichtingen?

Het einde, het resultaat (2)

Artikel 17, Besluit begroting en Verantwoording:

Het overzicht van baten en lasten in de begroting bevat:

- a. per programma, of per programmaonderdeel als bedoeld in artikel 8, de raming van de baten en lasten en het saldo;
- b. het overzicht van de geraamd algemene dekkingsmiddelen, de geraamde kosten van de overhead, het geraamde bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting en het geraamde bedrag voor onvoorzien;
- c. het geraamde totaal saldo van baten en lasten, volgend uit de onderdelen a en b;
- d. de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma;
- e. het geraamde resultaat, volgend uit de onderdelen c en d.

Artikel 27:
idem!

Het einde, het resultaat (3)

Overzicht baten en lasten (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijke begroting	Begrotingswijzigingen totaal	Begroting per jaareinde	jaarrekening	Verschil begroting - jaarrekening
	1		2	3	2 -/- 3
Saldo programma's (a)	€ 20.000	€ 5.000	€ 25.000	€ 23.500	€ 1.500
algemene dekkingsmiddelen (b)	€ -24.000	€ -4.000	€ -28.000	€ -27.500	€ -500
Overhead (b)	€ 2.775	€ -200	€ 2.575	€ 3.000	€ -425
heffing voor de vennootschapsbelasting (b)	€ 50	€ 0	€ 50	€ 30	€ 20
Onvoorzien (b)	€ 150	€ 0	€ 150	€ 130	€ 20
Saldo baten en lasten (c)	€ -1.025	€ 800	€ -225	€ -840	€ 615
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserve programma's (d)	€ 950	€ -400	€ 550	€ 750	€ -200
Geraamd/delta/ gerealiseerd resultaat (e)	€ -75	€ 400	€ 325	€ -90	€ 415
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	€ 75	€ 0	€ 75	€ -150	€ 225
Structureel saldo	€ 0	€ 400	€ 400	€ -240	€ 640

Het einde, het resultaat (4)

Meerjarig overzicht baten en lasten (bedragen x € 1.000)	T	T+1	T+2	T+3
Saldo programma's (a)	€ 20.000	€ 25.000	€ 26.000	€ 27.500
algemene dekkingsmiddelen (b)	€ -24.000	€ -28.000	€ -25.500	€ -30.000
Overhead (b)	€ 2.775	€ 2.850	€ 2.800	€ 2.900
heffing voor de vennootschapsbelasting (b)	€ 50	€ 40	€ 50	€ 30
Onvoorzien (b)	€ 150	€ 150	€ 150	€ 150
Saldo baten en lasten (c)	€ -1.025	€ 40	€ 3.500	€ 580
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserve programma's (d)	€ 950	€ 950	€ 2.500	€ -1.500
Geraamd/ gerealiseerd resultaat (e)	€ -75	€ 990	€ 6.000	€ -920
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	€ -75	€ 0	€ -1.750	€ 950
Structureel saldo	€ -150	€ 990	€ 4.250	€ 30

de paragrafen en de financiële positie

- a. lokale heffingen;
- b. weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- c. onderhoud kapitaalgoederen;
- d. financiering;
- e. bedrijfsvoering;
- f. verbonden partijen;
- g. grondbeleid.

Kengetallen (ad b)

Consolidatie (ad f)

Beleidsindicatoren (programmaplan)

rechtmatigheidsverantwoording

Paragraaf corona

Wet Open Overheid

aanvullingen?.....

de paragrafen en de financiële positie

Introductie paragraaf financiële positie?

1. een raming voor het begrotingsjaar van de financiële gevolgen van het bestaande en nieuw beleid dat in de programma's is opgenomen;
2. Afzonderlijke aandacht voor:
  - a. de financiering;
  - b. weerstandvermogen en risicobeheersing;
  - c. stand en gespecificeerd verloop bestemmingsreserves;
  - d. stand en gespecificeerd verloop voorzieningen
  - e. kengetallen.

de paragrafen en de financiële positie

iets concreter:

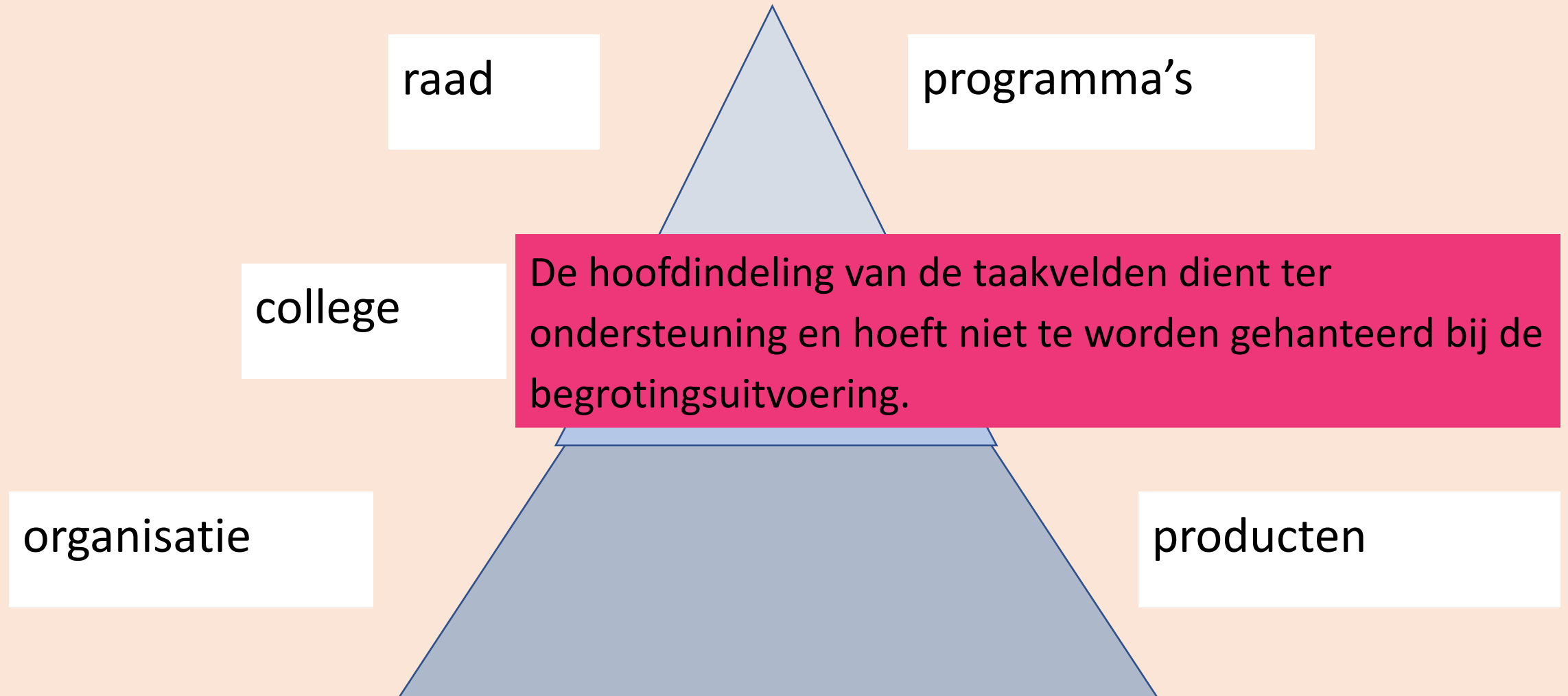
1. vervallen aparte paragraaf 'weerstandsvermogen en risicomanagement';
2. vervallen aparte paragraaf 'financiering';
3. vervallen van de kengetallen huidige paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement;
4. toevoegen van de kengetallen voor 'wendbaarheid van de begroting' en 'lastendruk' in de paragraaf financiële positie;
5. verplaatsen van het kengetallen voor het EMU-saldo en netto schuld quote naar de paragraaf financiële positie;
6. het onderzoeken van de bepaling voor consolidatie in de vorm 'niet, tenzij..', waarbij de tenzij doelt op 100% aandelenbezit of enig bestuurder;

Incidentele en structurele baten en lasten

Het structurele begrotingssaldo is een belangrijke indicator voor de financiële gezondheid van een gemeente.

Veel discussies en fouten. Verschil van mening tussen commissie BBV en toezichthouders provincies.

Integrale kostprijs (1)

Integrale kostprijs (2)

Verschillen in verwerking overhead en rente (als gevolg van Depla 2016).

>>>> Handhaven of harmoniseren?

twee smaken:

1. een integrale verwerking van zowel de overhead als de rente
2. het apart tonen van deze lasten. Dat laatste zou concreet kunnen betekenen dat er naast het overzicht 'overhead' ook een overzicht 'rente' aan de begroting en jaarstukken wordt toegevoegd.

toekomstbestendigheid, kennis en consultatie (1)

Discussies:

1. zorgen voor een verdieping van de kennis en deskundigheid bij betrokkenen, maar ook
2. risico's en verantwoordelijkheden van betrokkenen afdekken (overigens inherent aan functie).

Succesvolle ontwikkeling en acceptatie van principle based regelgeving vergt continue verbetering, gericht op verbeterde kwaliteit en beperking van de kwantiteit van regelgeving, binnen aanvaardbare kosten. Discussies zijn hierbij een essentieel onderdeel.

toekomstbestendigheid, kennis en consultatie (2)

Principiële vraag: omvang jaarverslag?

- Toevoegen paragraaf WOO, ENSIA audits, duurzaamheid naast huidige onderwerpen als WNT en Sisa.
- Gevolgen voor toegankelijkheid stukken voor gemeenteraad maar ook accountantscontrole

toekomstbestendigheid, kennis en consultatie (3)

- Hoe kan de commissie BBV bijdragen aan de toekomst bestendigheid van het BBV?
- Hoe kan de commissie BBV bijdragen aan de kennis en kunde van gebruikers van het BBV?
- In welke vorm is consultatie van BBV notities gewenst?

Toegang tot en leden van de commissie (1)

Huidige samenstelling: voorzitter, secretaris, drie leden werkzaam als financieel ambtenaar bij gemeenten, twee leden werkzaam bij een provincie, twee leden werkzaam bij of voor de waterschappen, twee leden werkzaam bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, één lid werkzaam bij het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, één lid werkzaam bij het Ministerie van Financiën; één lid werkzaam bij het CBS; twee leden werkzaam in de provinciale of gemeentelijke accountancy, waarvan één verbonden aan een van de vier grootste gemeenten; één lid werkzaam als gemeentesecretaris; één lid werkzaam als raadsgriffier of statengriffier; één lid werkzaam bij de Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Toegang tot en leden van de commissie (2)

19 personen plus adviseur;
geen agendaleden

- Is er sprake van een evenwichtige samenstelling van de commissie?
- Welke suggesties zijn er ten aanzien van de samenstelling?
- Is het zinvol agendaleden te introduceren?

Vervolg?

- Zaanstad: september 2022
- Assen: september 2022
- Breda: september 2022
- Venlo/Roermond: ?
- Arnhem: ?
- Den Haag: ?

Verschillende sessies: financials en non-financials